

NBW-002-002403

Seat No. _____

M. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2017

Advanced Research Applications

Faculty Code : 002

Subject Code : 002403

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુએ ગુણ દર્શાવ્યા છે.
(3) આંકડાશાસ્ત્રીય કોષ્ટકો અને ગ્રાફ પેપરો વિનંતીથી આપવામાં આવશે.

1 ટૂંકનોંધ લખો : 20

- (1) સાનુક્રમનો સિદ્ધાંત
(2) ગુણવત્તામાં ચલન.

અથવા

1 (અ) નીચેની માહિતી પરથી $\bar{X}$ અને R આલેખો દોરો અને ઉત્પાદન પ્રક્રિયા અંગેનો નિર્ણય જણાવો. 15

નિદર્શ ક્રમ :	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
મધ્યક :	40	42	41	40	42	43	40	40	42	45
વિસ્તાર :	3	2	5	2	1	4	3	2	5	4

$$(n = 5, A_2 = 0.58, D_3 = 0, D_4 = 2.11)$$

(બ) ચલ માટેના આલેખો અને ગુણવત્તા માટેના આલેખો વચ્ચેનો તફાવત આપો. 5

2 ટૂંકનોંધ લખો : 20

- (1) ગુણાત્મક આલેખો
(2) એક નિદર્શન યોજના.

અથવા

- 2 (અ) નીચેની માહિતી પરથી np આલેખ દોરો અને તમારો નિર્ણય જણાવો : 10

નિદર્શ ક્રમ :	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
નિદર્શ કદ :	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
ખામીઓની સંખ્યા :	3	2	7	4	0	2	2	3	2	1

- (બ) નીચેની માહિતી પરથી C આલેખ દોરો અને તમારો નિર્ણય જણાવો : 10

નિદર્શ ક્રમ :	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ખામીઓની સંખ્યા :	12	5	0	3	7	4	3	2	2	6	4	2	3	6	8

- 3 (અ) χ^2 વિતરણના ગુણધર્મો અને ઉપયોગો જણાવો. 10

(બ) 2×2 સંભાવના કોષ્ટક

140	60
40	60

માટે χ^2 ની કિંમત શોધો. 5

અથવા

- 3 પાંચ સિક્કાઓ 320 વખત ઉછાળવામાં આવ્યા અને છાપની સંખ્યાનું વિતરણ નીચે પ્રમાણે મેળવાયું : 15

છાપની સંખ્યા :	0	1	2	3	4	5
આવૃત્તિ :	8	42	116	90	52	12

સિક્કાઓ અનભિનત છે. તે પરિકલ્પનાનું પરિક્ષણ કરો.

- 4 વિચરણનું પૃથક્કરણ એટલે શું ? એક ગુણધર્મીય વર્ગીકરણ માટે વિચરણના પૃથક્કરણની રીત સમજાવો. 15

અથવા

- 4 નીચેની માહિતી માટે વિચરણનું પૃથક્કરણ કરો. 15

		કારીગરો				
		1	2	3	4	5
મશીનના પ્રકાર	A	20	22	10	19	14
	B	14	16	12	14	18
	C	23	28	20	22	25
	D	12	19	8	9	15

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Marks are indicated on right side.
(3) Statistical tables and graph papers will be given on request.

- 1** Write short notes : **20**
- (1) Theory of runs
(2) Variation in quality.

OR

- 1** (a) Draw the $\bar{X}$ and R charts from the following data. **15**
State decision about production process :

Sample No. :	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Mean :	40	42	41	40	42	43	40	40	42	45
Range :	3	2	5	2	1	4	3	2	5	4

$$(n = 5, A_2 = 0.58, D_3 = 0, D_4 = 2.11)$$

- (b) Give difference between charts for variable and charts for attribute. **5**
- 2** Write short note : **20**
- (1) Charts for attribute
(2) Single sampling plan.

OR

- 2** (a) Draw np chart from the following data and state your conclusion : **10**

Sample No. :	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Sample size :	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
No of def. :	3	2	7	4	0	2	2	3	2	1

- (b) Draw C chart from the following data and state your conclusion : 10

Sample No. :	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
No. of def :	12	5	0	3	7	4	3	2	2	6	4	2	3	6	8

- 3 (a) State properties and uses of χ^2 distribution. 10

- (b) For 2×2 contingency table

140	60
40	60

 find the value of χ^2 . 5

OR

- 3 Five coins are tossed for 320 times and the following distribution of number of heads are obtained : 15

No. of heads :	0	1	2	3	4	5
Frequency :	8	42	116	90	52	12

Test the hypothesis that coins are unbiased.

- 4 What is analysis of variance ? Explain the method of analysis of variance for one way classification. 15

OR

- 4 For the following information do analysis of variance : 15

		Workers				
		1	2	3	4	5
Types of Machine	A	20	22	10	19	14
	B	14	16	12	14	18
	C	23	28	20	22	25
	D	12	19	8	9	15